

Donsk konglig nøvn og heiti á føroyskum
vegleiðing frá Málráðnum til miðlar og onnur áhugað

Tá ið **konglig nøvn** verða nýtt í føroyskum, er meginreglan, at nøvnini verða lagað til føroyska málið í sniði og bending bæði í talu og skrift.

Her er ein **listi** yvir danska kongshúsið 2024 við nøvnum og heitum, og aftast eru nøvnini og nøkur heiti bend í øllum 4 føllum.

Skriftsniðið. Stavsetningin nýtir bara føroyska stavraðið. Reglurnar, at *th/b* verður skrivað *t*, og at endingin *e* verður *a*, verða fylgdar. Bert sernøvn verða skrivað við stórum, t.d. Mary drottning. Raðtølini kunnu antin skrivast við arabiskum tali og punktum (10.) ella rómartali (X).

Framburður. Mælt verður til at nýta føroyskt ljóðvirði (Mary [meari]), at hava trýst á fyrsta stavilsi (Margreta ['mar,greta] og Maria ['mar,ia]), og at stytta fyrra lið í samansettum orðum, har tað fyrr hevur verið gjort.

Tignarstigin. Tignarstigin er í trimum, hátign – konglig tign – tign.

føroyskt	dansk
hátign	majestæt
konglig tign	kongelig højhed
tign	excellence

Listin hevur bara eitt snið av hvørjum orði. Um onnur snið eru ella hava verið vanlig, so eru tey nevnd í eini *notu. Hesi *snið eru í lagi at nýta.

Aftast í hesum skjali stendur **umsetting** av **leiðarorðum kongs**, ið Málráðið eftir áheitan gjørði í vár. Leiðarorðini, ella kongsorðini, sum kongur sjálvur kallar tey, eru bara kunngjørd á donskum.

Vit hava gjort hesa télding av okkara eintingum, so føroyska orðingin er sjálvandi ikki bindandi fyri kongshúsið.

navn og heiti	tiltala	umtala
Fríðrikur kongur	tygara hátign	hansara hátign, stytt H.H. hansara hátign kongur (uttan navnið) H.H. Fríðrikur kongur 10.* (við stytting og navni)
Mary drottning	tygara hátign	hennara hátign, stytt H.H. hennara hátign drottningin (uttan navnið) H.H. Mary drottning (við stytting og navni)
kongshjúnini	tygara hátignir	tygara hátignir
Kristjan krúnprinsur	tygara kongliga* tign	hansara kongliga* tign, stytt H.K.T. hansara kongliga tign Kristjan krúnprinsur H.K.T. Kristjan krúnprinsur (við stytting og navni)
Isabella prinsessa	tygara kongliga tign	hennara kongliga tign, stytt H.K.T. hennara kongliga tign Isabella prinsessa H.K.T. Isabella prinsessa (við stytting og navni)
Vinsent prinsur	tygara kongliga tign	hansara kongliga tign, stytt H.K.T. hansara kongliga tign Vinsent prinsur H.K.T. Vinsent prinsur (við stytting og navni)
Josefina prinsessa	tygara kongliga tign	hennara kongliga tign, stytt H.K.T. hennara kongliga tign Josefina prinsessa H.K.T. Josefina prinsessa (við stytting og navni)
Margreta drottning	tygara hátign	hennara hátign, stytt H.H. H.H. Margreta drottning 2.* (við stytting og navni)
Joakim prinsur	tygara kongliga tign	hansara kongliga tign, stytt H.K.T. hansara kongliga tign Joakim prinsur H.K.T. Joakim prinsur (við stytting og navni)
Maria prinsessa	tygara kongliga tign	hennara kongliga tign, stytt H.K.T. hennara kongliga tign Maria prinsessa H.K.T. Maria prinsessa (við stytting og navni)
Nikolai greivi	tygara tign	hansara tign, stytt H.T. hansara tign Nikolai greivi H.T. Nikolai greivi (við stytting og navni)
Feliks greivi	tygara tign	hansara tign, stytt H.T. hansara tign Feliks greivi H.T. Feliks greivi (við stytting og navni)
Heindrikur greivi	tygara tign	hansara tign, stytt H.T. hansara tign Heindrikur greivi H.T. Heindrikur greivi (við stytting og navni)
Atena komtessa	tygara tign	hennara tign, stytt H.T. hennara tign Atena komtessa H.T. Atena komtessa (við stytting og navni)
Bænadikta* prinsessa	tygara kongliga tign	hennara kongliga tign, stytt H.K.T. hennara kongliga tign Bænadikta prinsessa H.K.T. Bænadikta prinsessa (við stytting og navni)

GG! Til danska kongshúsið hoyra eisini onnur fólk, m.a. Anna-Maria drottning (í Grikkalandi).

*kongligur kann eisini eita kongaligur

*10. ella 2. við arabaratali. Raðtalið kann eisini skrivast við rómartali, X ella II

*Bænadikta kann eisini skrivast Benedikta

Donsk konglig nøvn og heiti á fóroyiskum
vegleiðing frá Málráðnum til miðlar og onnur áhugað

Bendingar:

et	fornavn	kongliga (kvk)	hátign	tign	
hvørf.	hansara/hennara/tygara	kongliga	hátign	tign	
hvønnf.		kongligu	hátign	tign	
hvørjumf.		kongligu	hátign	tign	
hvørsf.		kongligu	hátignar	tignar	
ft					
hvørf.	teirra/tygara	kongligu	hátignir	tignir	
hvønnf.		kongligu	hátignir	tignir	
hvørjumf.		kongligu	hátignum	tignum	
hvørsf.		kongligu	hátigna	tigna	

	Feliks	Fríðrikur	Heindrikur	Joakim	Kristjan	Nikolai	Vinsent
hvørf.	Feliks	Fríðrikur	Heindrikur	Joakim	Kristjan	Nikolai	Vinsent
hvønnf.	Feliks	Fríðrik	Heindrik	Joakim	Kristjan	Nikolai	Vinsent
hvørjumf.	Feliksi	Fríðriki	Heindriki	Joakimi	Kristjani	Nikolai	Vinsenti
hvørsf.	Feliks	Fríðriks	Heindriks	Joakims	Kristjans	Nikolais	Vinsents

	Anna-Maria	Atena	Bænadikta*	Isabella	Josefina	Margreta	Maria	Mary
hvørf.	Anna-Maria	Atena	Bænadikta	Isabella	Josefina	Margreta	Maria	Mary
hvønnf.	Annu-Mariu*	Atenu	Bænadiktu	Isabellu	Josefinu	Margretu	Mariu	Mary
hvørjumf.	Annu-Mariu*	Atenu	Bænadiktu	Isabellu	Josefinu	Margretu	Mariu	Mary
hvørsf.	Annu-Mariu*	Atenu	Bænadiktu	Isabellu	Josefinu	Margretu	Mariu	Maryar

*Anna-Maria kann eita Onnu-Mariu í eykaføllunum

*Bænadikta kann eisini skrivast Benedikta

Týðing av leiðarorðum Fríðriks kongs 10.

Fríðrikur 10., kongur av Danmark, bar fram leiðarorðini “Forbundne, forpligtet, for Kongeriget Danmark” í fyrstu røðu síni sum kongur 14. januar 2024. Leiðarorðini, ella kongsorðini, sum kongur sjálvur kallar tey, eru bara kunngjørd á donskum. Málstovan hevur týtt tey til fóroytskt eftir áheitan.

“**Sameind, trúbundin, fyri kongsríkið Danmark**” er okkara uppskot. Tað hevur ikki borið okkum til at varðveita stavrímið við f (Forbundne, forpligtet, for ...), men soleiðis er tað við týðing, tað er ofta spenningur millum innihald og snið. Trúbundin stendur ikki í nakrari fóroyaskari orðabók, merkingin er ‘at vera trúgv/ur’. Vit hava gjort hesa týðing av okkara eintingum, so fóroykska orðingin er sjálvandi ikki bindandi fyri kongshúsið.